

Предложения за включване на нови проекти и коригиране на заложените проекти в Приложение 1А на Програма за реализация на Плана за Интегрирано Развитие на Община (ПИРО) Столична.

Предложенията са направени в съответствие с определените стратегически цели, приоритети и специфични цели в **Част II Извеждане на цели от Визия за София и други стратегии – Стратегическа рамка**. Считам, че тези цели и приоритети не са определени достатъчно мотивирано и коректно и в съответствие с целите и приоритетите на Европейския съюз, но намесата в тях ще доведе до цялостна преработка на ПИРО, което поставя под сериозен риск въобще възможността на Столична община да кандидатства за проекти за финансиране по Европейските програми. Поради тази причина съм се съобразил със структурата и формулировката на така наречената Стратегическа рамка на Плана.

Стратегическа цел 1 По-устойчиво развитие и подобрена свързаност

Приоритет 1 – Столична община устойчива зелена и адаптивна

Специфична цел 1 – По чиста, здрава и разнообразна жизнена среда с интегриран природен капитал.

Съществуващ запис:

Приоритет 1 Специфична цел 1 Мярка 1.М5

Изграждане на локални топлоцентрали на геотермална енергия (не е ясно защо този проект е сложен към СЦ1, а не към СЦ2).

Предложение:

Нови проекти:

- **геотермална централа (сондаж Център) в НАГ** – Столична община, охранваща НАГ, Музея на София, Министерски съвет, Министерство на труда и социалната политика.

Стойност – 6 млн.лв.

- **геотермална централа с нов сондаж (находище Лозенец) – енергиен център НДК**, охранващ НДК, офис сграда НДК и басейн „Спартак“.

(НДК плаща повече от 2.5 милиона лева за отопление и почти толкова за ток годишно – това е при цени 2015 г.).

Стойност – 14 млн.лв.

- **геотермална централа (сондаж Надежда)** ж.к. „Надежда“,
захранваща училище, басейн и две детски градини.

Стойност – 4 млн.лв.

Специфична цел 2 – Увеличена енергийна ефективност и локално производство на възобновяема енергия.

Съществуващ запис:

Приоритет 1 Специфична цел 2 Мярка 2.М2

Пилотно изграждане на 10 фотосоларни инсталации на общински и частни сгради след анализ на осъществимостта.

Стойност – 2 млн.лв.

Това предложение звучи несериозно и няма нищо общо със заявените Европейски приоритети и цели и Зелената сделка.

Предложение за проект:

Изграждане на фотосоларни инсталации на всички детски градини и училища с плоски покриви – общински и държавни (площта на тези покриви е около 300 000 м² и е възможно достигане на обща мощност около 40 MWt), както и поставяне на панели за топла вода за училищата с басейни. Задачата може да изглежда много мащабна, но това е пътят към зелената енергия и София трябва да положи усилия да го извърви много бързо.

Стойност – 50 млн.лв.

Приоритет 1 Специфична цел 2

Предложение за проект:

- изграждане на 7 бр. мини ВЕЦ на магистралните водопроводи на София и при гасителния басейн на пречиствателна станция за питейна вода Панчарево с обща мощност 10 MWt. Има изготвени предварителни проучвания и подробни устройствени планове.

Стойност – 20 млн.лв.

Приоритет 5 – Столична община свързана и интегрирана

Специфична цел 13 – подобрена транспортна свързаност и устойчива мобилност.

Приоритет 5 Специфична цел 13 Мярка 13.M4

Запис:

Цялостно изграждане (доизграждане) на улици и пътища и пресичания и съпътстващата ги техническа инфраструктура, интегриращи общинската улична мрежа с Трансевропейската транспортна мрежа.

Предложения за конкретни проекти на нови улици, които интегрират общинската улична мрежа с Трансевропейската транспортна мрежа и осигуряват изнасянето на товарния транспорт извън градската територия:

- **Връзка на Северна скоростна тангента с Илиенско шосе.** Градоустройственият план след шест годишна сага влезе в сила. Изработен е по чл. 16, т.е. за изграждането на трасето няма нужда от отчуждаване. Осигурява се транспортна пряка връзка на най-голямата софийска производствена зона с четири магистрала. Съоръжението на ССТ е изпълнено.

≈ стойност 15 млн.лв.

- **Връзка на Северна скоростна тангента с бул. “Рожен”** – осигурява се връзка с индустриална зона София-Север. Съоръжението на ССТ е изпълнено.

≈ стойност 25 млн.лв.

- Връзка на западната част на Софийския околоръстен път с НПЗ „Модерно предградие“. Осигурява се пряка връзка и обслужване на индустриална зона със значителен товарооборот. Съоръжението на СОП е изпълнено.

Стойност 12 млн.лв.

Приоритет 5 Специфична цел 13 Мярка 13.M5

Запис:

Реконструкция и разширение на Софийския околоръстен път от бул. „Бъкстон“ до възел АМ „Люлин“.

Стойност 80 млн.лв

Предложение за промяна: това е последната, но най-сложната и скъпа част от Софийския околоръстен път. В това трасе има тунел 700 м.(възможно е ново решение с тунел не от бул. „България“, а от ул. „Братя Бъкстон“, което скъсява тунела с 300 м. и го поевтинява с 30 млн.лв.), естакада 2100 м., закабеляване на далекопровод 110 kV, реконструкция на магистрални водопроводи, премостване на язовирна стена и 6 броя съоръжения. Задължително трябва да се заложи цялостно изпълнение през този програмен период, тъй като реализацията му ще бъде сериозно изпитание за транспортното движение в цялата западна част на София и не следва да се разтегля на етапи във времето.

Стойност 290 млн.лв.

Приоритет 5 Специфична цел 13 Мярка 13.M10

Запис:

Метрополитен Линия 1 – отклонение – от МС Люлин до околоръстен път

Това трасе е особено важно за обслужване на ж.к. „Люлин“ с близо 200 хиляди души население и освен това дава възможност за продължаването му до Индустриална зона Божурище – зона с много бързо развитие и очаквана перспектива за нарастване до работните места до 15000.

Предложение - да се добави изграждане на буферен паркинг с 5000 паркоместа, който да поеме автомобилите на придвижващите се от Запад към центъра.

Запис:

Метрополитен Линия 3, етап III Лот 1 Участък бул. „Ботевградско шосе“ – бул. „Владимир Вазов“.

Предложение: стойността да се намали до 80 млн. лв. и да се предвиди на този етап само отсечката до стадион „Георги Аспарухов“ заедно с метростанцията. Останалата част от трасето да остане за следващ етап поради наличие на добро транспортно обслужване и довеждащ транспорт до изградената част на метрото.

Предложение за нов проект:

Метрополитен Линия 1 удължаване от Бизнес парк Младост до ИКЕА.

Това трасе може да осигури връзка с кабинковия лифт за Алеко, а изграждането на буферен паркинг с 5000 места към последната станция може да се постигне сериозно намаляване на автомобилния натиск от кварталите по Витошката яка към центъра на града.

Стойност 200 млн.лв.

Приоритет 5 Специфична цел 13 Мярка 13.M8

Предложение за проект:

Изграждане на интермодален терминал Илиенци.

През годините са правени опити за изграждане на интермодален терминал за София - до Казичане и до кв. „Христо Ботев“ – и двата неуспешни. С изграждане на Северна скоростна тангента, връзката с Илиенско шосе и доизграждането на самото Илиенско шосе се открива идеална възможност за интермодален терминал на гара Илиенци (с налични и използвани само за вагони за скрап 18 броя коловози) .

Стойност 30 млн.лв.

Приоритет 5 Специфична цел 13 Мярка 13.M10

Предложение за проект:

Изграждане на трамвайно трасе бул. „Панчо Владигеров“ – бул. „Черни Дрин“ – ул. „Врѝх Манчо“ - ул. 3019 – ул. „Кукуш“ – ул. „Щросмайер“ – ул. „Скопие“.

Трасето има влязъл в сила ПУП и обслужва кв. „Модерно предградие“ с повече от 30 хиляди жители към момента, НПЗ Орион с предприятия с много работни места, кв. „Захарна фабрика“ и ж.к. „Света Троица.

стойност 35 млн.лв.

Предложение за проект:

- **градска железница Перник – Горна Баня - София – Казичане – Елин Пелин**

В проекта се включва реконструкция на еднопътната ж.п. линия Перник – София – Елин Пелин с изграждане на две нови гари – Мала Кория и Юбилейна гора (Овча купел). С тези нови гари ще се осигури възможност за честота на превоза от 7-8 минути. Ще се улесни пътуването на хора между Перник и София, както и пътуванията от и до Казичане и Елин Пелин без да се натоварва пътната мрежа (индустриалните зони на Казичане и Елин Пелин са едни от най-бързо развиващите се и броят на работните места в

тях се увеличава значително. Такава реконструкция на ж.п. линията Перник – Захарна фабрика като еднопътно трасе само за градски пътнически превози без скъпоструващите тунели на Владая може да намали значително автомобилния поток през Владайското дефиле и естествено ще обоснове пренасочването на скоростната железница за скоростното пътническо и изцяло за за товарното движение от коридор 8 по трасето Батановци – Разменна – Волуяк – София при значително по-разумна цена. В реконструкцията се включва рехабилитация на релсовия път, изграждане на две нови гари, изграждане на шумозащитни стени, изграждане на пътен подлез на ул. „Мала кория“ и изграждане на пътен подлез на ул. „Щросмайер“.

Стойност 90 млн.лв.

Предложение за проект:

- **възстановяване на ж.п. трасето гара Волуяк – гара Биримирци – гара Искър**

Това трасе е изградено съгласно предложението на плана Мусман (1936 г.), като още тогава (преди повече от 80 години) е преценено, че не бива цялото ж.п. движение да преминава през Централна гара, За съжаление сега от повече от 25 години трасето е неизползваемо, включително в отделни отсечки са демонтирани релсите. Това трасе може и трябва да се възстанови основно за товарно движение като част от ж.п. коридора Изток – Запад. При значителните европейски инвестиции, които се влагат в ж.п. трасето София – Драгоман и София – Пазарджик – Пловдив е недопустимо целия очакван ж.п. трафик (особено товарния) да остане да минава през Централна гара София.

Стратегическа цел 2 – Повишаване на конкурентоспособността на общината и развитие на икономика на знанието.

Приоритет 2 – Столична община – конкурентна, иновативна и интелигентна.

Специфична цел 4 – Подобрена среда за иновации и високопродуктивна икономика.

Предложение за проект:

- **завод за трамваи и метромотриси**

Това е едно високотехнологично производство с ориентация към екотранспорт. Може да стартира първо като асемблиране, впоследствие да се развие като клъстер. Съгласно разчетите само за София през следващите 10 години ще са нужни нови метромотриси и трамвайни мотриси на стойност повече от 500 млн.лв. Ако закупуването продължи както до сега на различни марки и модели, все по-голям ще става проблемът със сервиза и поддръжката. Освен това пазарът в нашия регион е много перспективен. Проектът следва да се осъществи в партньорство с голям европейски производител.

Стойност – 150 млн.лв.

Това са няколко конкретни предложения за проекти, които могат да се задвижат много бързо.

В допълнение към тези предложения, считам, че в повечето от големите пакети, заложи в Плана, като например:

- проекти на общинската (не е ясно докога и дали ще е общинска) топлофикация - 748 488 хил.лв.
- обновяване на публични сгради - 62 129 хил.лв.
- обновяване на съществуващи общински лечебни заведения - 150 000 хил.лв.
- изграждане, разширяване и реконструкция на детски градини и ясли - 252 444 хил.лв.
- изграждане, разширяване и реконструкция на училища - 94 686 хил.лв.
- изграждане на общински жилища - 200 000 хил.лв.

- увеличаване на пешеходната мрежа и площадните пространства в централната градска част - 64 219 хил.лв.

Забележка: стойностите са по Приложение 1 А

трябва да се разбият на конкретни и ясни проекти. Прави впечатление, че повечето от сумите са доста точно (до 1000 лева) определени. За тях вероятно проектите се знаят, но по неясни причини не са обявени или се крият.

Отново подчертавам, че определянето на проектите може (а и трябва) да целенасочи усилията както на Столична община, така и на възможните нейни партньори към тяхното продължение в техническа фаза и впоследствие към реализация.

За съжаление колективът разработил Плана, въпреки многократните декларации в материала за консултации и обсъждания, не е показал, че има проучени определени ясни партньорства, които да формират конкретни проекти. Без съмнение възможностите да се явяват от тук нататък нови възможности за проекти, създадени в рамките на определените цели и приоритети, не бива да се подценява, но познавайки процедурите, тяхното времетраене, възможностите за обжалване и техническите забавяния, считам че трябва да се търси максимална конкретност още на този етап.

С уважение: арх. Петър Диков